

RECORD D'UN MESTRE: MIQUEL BATLLORI I MUNNÉ (BARCELONA 1909-2003 SANT CUGAT DEL VALLÈS)

Per Joan Bada

A petició del Rectorat de la Universitat de Barcelona, el Departament d'Història Moderna va fer la proposta per a concedir a Miquel Batllori el doctorat "honoris causa" que en nom d'onze universitats vinculades a l'Institut Lluís Vives li fou conferit en el solemne marc de Santa Maria del Mar, la catedral de la Ribera, el 23 de maig del 2002. Va ser la culminació de la vinculació amistosa de Batllori amb el nostre Departament, iniciada l'any 1984, quan en el marc del I Congrés d'Història Moderna de Catalunya va acceptar de dirigir l'àrea

sobre religió amb una intervenció sobre Temes i problemes de la Història religiosa de Catalunya. El dos Congressos següents (1988 i 1993) també van comptar amb la seva presència i sempre va estar disposat a presidir tribunals de tesis i a dictar conferències, quan li demanàvem.

La llista de responsabilitats acadèmiques i d'honorificències que va aplegar durant la seva llarga vida és prou coneguda i no paga pena repetir-la ara. Totes elles tenen un fonament: premiar "l'obra fecunda i original d'un historiador de la cultura i de l'Església a Catalunya, Europa i Hispanoamèrica"¹. Formen un conjunt de dinou volums, del darrer dels

---

¹ Així la titulà el professor del nostre Departament, Agustí Alcoberro, a *Miquel Batllori*, Barcelona Fundació Catalana per a la Recerca, 2000.

quals acabava de corregir proves, just el dia abans de la seva mort² caldrà afegir-hi el *Diplomatari Borja*, que deixà preparat i estructurat³. Però com ha remarcat un dels responsables de l'edició de l'obra completa Batllori és un model estimulant no sols per les seves conclusions sinó també per la seva metodologia, la seva exigència, els valors que fou capaç de trametre i la prosa elegant i harmoniosa que feu servir sempre en els seus escrits en les diverses llengües que podia utilitzar.

Josep Maria Margenat, fent referència als diversos camps de la investigació de Batllori l'ha definit: "com català, medievalista; com jesuïta, modernista; com espanyol, americanista i gracianista; com europeu, historiador de la Il·lustració; com home del seu temps, contemporanista...català com Ramon Llull, jesuïta com Gracián, europeu com Croce, home del seu temps com Vidal i Barraquer".

Durant més de quaranta anys he pogut fruit del seu mestratge: cordialitat amable, exigència investigadora, obertura cultural, redacció precisa i clara. Tant de bo no ens faltin mai mestres amb aquest tarannà, capaços de tenir l'erudició que calgui, però sobretot molta Saviesa.

Barcelona, gener de 2003

---

2 MIQUEL BATLLORI, *Obra completa*, València, Tres i Quatre, 1993-2003. Els responsables de l'edició són Eulàlia Duran i Josep Solervicens.

3 El primer volum aparegué el 23 de maig del 2002.